

BERLINERBLÅTT, n. 5. En vacker, ljusblå målarfärg, utgörande en förening af jerncyanur med jerncyanid.

BERLINERVAGN, m. 2. Ett slags lätt ka-lesch, hel- eller halftäckt.

BERLING, se *Bärting*.

BERLOCK, bärläck, m. 3. (af det franska *Breloque*) Hängande prydnad, t. ex. vid urkeder.

BERM, bärrn, m. 3. (fortif.) Gång emellan vall och graf.

BERNHARDINERMUNK, m. 2. -NUNNA, f. 1. Munk, nunna af:

BERNHARDINERORDEN, m. 2. pl. — *ordnar*. Andelig orden, stiftad af Bernhard af Clairvaux.

BERNSTEN, m. 2. Ett fossilt harts, i flera färgförändringar ifrån hvitgult ända till rödbrunt, genomskinligt, i vatten olösligt, och förekommande mest i trubbnöriga och afrundade stycken eller korn. Begagnas till smyckan och allehanda konstartiklar, samt äfven till fernissor och som rökmedel. Kallas äfv. Gul Ambra. — *Ss. B-sarbete*, -arbete, -sarfärg, -sgullt, -shalsband.

BERNSTENDROPPAR, m. 2. pl. (med.) Se *Bernstentinktur*.

BERNSTENSFERNISSA, f. 1. Fernissa, som fås genom lösning af bernten i feta oljor.

BERNSTENSOLJA, f. 1. Olja, som genom torr distillation erhålles af bernten.

BERNSTENSALT, n. 3. (kem.) Bernstenssyrdt salt.

BERNSTENSSYRA, f. 1. (kem.) Syra, som genom torr distillation erhålles af bernten.

BERNSTENTINKTUR, f. 3. Tillförene i medicinen brukad tinktur, som bereddes af bernten.

BERO, v. n. 2. 1) (om person) Vara underkastad en annans vilja och ledning. *B. af sin bror. En tjenare b-r af sin husbonde. Han b-r af ingen*, är sin egen herre. — *Syn.* Vara afhämgig, beroende (af), Lyda under. — 2) (om sak) Vara underkastad verkningen af någon eller något. *Årsväxten b-r af väderleken. Vår värfärd b-r af sakens utgång. Saken b-r på honom. Framgången b-r derpå, att vi . . . Det b-r på* (talesätt), det kommer an på omständigheterna. — *Syn.* Hänga (af, på), Komma an (på). — 3) *Låta b. vid*, låta vara gällande, ej göra ändring uti, låta vara som det är. *Konungen har låtit b. vid Kammarkollegii utslag. Vi vilja låta dervid b.* — Man säger äfven: *Låta saken b.*

BEROENDE, n. 4. 1) Tillstånd, då man är underkastad en annans vilja och ledning. *Vara, lefva, stå i b. af, under någon. Mycket b. nedtrycker människam.* — *Syn.* Afhängighet, Afhängig ställning, Afhängigt tillstånd, läge, förhållande, Beroendetillstånd. — 2) (mindre brukl.) Godtycke, afgörande. *Saken hvilat på mitt b.* — *Ss. B-tillstånd.*

BEROPA SIG, v. r. 1. *B. sig på*, se *Åberopa*.

BERSERK, bärrsärrk, m. 3. Så kallades de fornskandinaviska kämpar, som, när kämpavreden kom på dem, förlitande sig blott på sitt goda svärd och sin arm, kastade från sig sköld och brynja, och liksom ursinniga störtade sig midt in ibland fienderna. Gamla ordet *Berserkur* betyder brynjölös.

BERSERKARASERI, n. 3. Det sinnestillstånd, hvaruti en berserk sig befann, då kämpavreden hade kommit på honom. Jfr. *Berserk*.

BERSERKSGANG, m. 2. En berserks ursinniga framfart, då kämpavreden hade påkommit honom. Jfr. *Berserk*.

BERSÄ, bärrsä, m. 3. Öfvertäckt löfsal, bildad af spjelverk, genomflätadt med hvarjehanda derfyll passande klängväxter, såsom kaprifolium, vinrankor, jasin, o. s. v. [Berceau.]

BERTILSMESSA, f. 1. (pop.) Bartholomæi dag.

BERTRAM, m. 3. sing. Örten Anthemis Pyrethrum; äfven roten deraf, som begagnas emot tandvärk.

BERUSA, v. a. 1. 1) Göra rusig. *Detta vin b-r lätt. De skälmarne b-de honom.* — *Syn.* Rusa, Öfverlasta, Fylla. — 2) (fig.) Försätta i ett tillstånd af sinnesrus. *Låta sig b-s af nöjen, af njutningar, af lyckan, af segern. Han blef alldeles b-d af hennes skönhet.* — *Syn.* Rusa, Bedära, Förtrolla, Förtjusa. — *Berusande*, n. 4.

BERUSNING, f. 2. Verknigen, då någon berusas. — 2) Rusigt tillstånd, rus.

BERUSTAD, a. 2. (kameral.) Belagd med skyldighet att uppsätta ryttare till krigstjenst. *B-t säteri.*

BERYKTA, v. a. 1. 1) Göra allmänt bekant, utsprida. *B. en sak. Det blef snart b-dt, att . . .* — 2) *B. ell. illa b.*, sätta i elakt rykte. — *Syn.* Vanrykta, Vanfrämda.

Anm. Betydde fordom äfv.: Göra ryktbar, namnkunnig (i god mening).

BERYKTAD, a. p. 2. Som har rykte om sig. Brukas oftast i dålig mening. *Göra sig b.* (både för godt och ondt). *B. för lärdom, för helighet. Halmstad är vida b-t för sin lax. Han är, har gjort sig illa b. B. för sina många bofstreck. En illa b. krog.*

BERYKTANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man beryktar. — 2) (mindre brukl.) Rykte.

BERYLL, beryll, m. 3. Ädelsten af smaragdsläget, grön, gul, grönhvitt, blåhvitt eller himmelsblå. Berggrön och celadongrön, kallas den Aquamarin.

BERYLLIUM, -ryll --, n. 3. sing. (kem.) Metalloid, som är Berylljordens radikal.

BERYLLJORD, f. 2. (kem.) Jordart, upptäckt af Vauquelin i beryll och smaragd. Har äfv. fått namn af Glycin.

BERÄD, n. 5. Öfverläggning. *Efter mycket b., huru man skulle bete sig, fattades ändtlligen det beslut att . . .* Mest förekommer ordet i adverbiala uttrycken: a) *Med b.*, med öfverläggning, med beräddt mod, t. ex.: *han gjorde det med b.*; och b) *I beräd*, som, åtföljdt af *om* eller *huru*, betecknar öfverläggning, tvekan, ovisshet, men, då det efterföljes af *att*, utmärker afsigt, uppsåt, t. ex.: *Jag är i mycket b., huru jag skall göra. Jag står i b., om jag skall resa eller icke. Jag är, står sig nu i b. att resa.* — *Syn.* (för *Med b.*) Med beräddt mod, Med öfverläggning, Med uppsåt, Uppsätligen, Med afsigt, Afsigtligt; (för *I b.*) Öviss, Villrådig, Tvehågsen; se äfv. *Amna*.

BERÄDDT, a. neutr. (af tyska verbet *berathen*) Förekommer endast i det adverbiala uttrycket: *Med b. mod*, med full öfverläggning, öfverlagadt, med uppsåt. — *Syn.* Se *Uppsätligt*.

BERÄKNA, v. a. 1. 1) Medelst räkning söka finna, på förhand antaga det ungefärliga antalet eller beloppet af något. *Man måste på förhand b. kostnaderna vid ett företag. Jag b-r att kunna bygga huset för 10,000 R.dr.* — *Syn.* Kalkulera, Öfverslå. — 2) Till visst antal eller belopp antaga (något, som redan är till), uppskatta,